

Redaktör: Katarina Butovitsch, katarina.butovitsch@di.se, 08-573 650 63

Snart säljs resterna av Hultsfredsfestivalen på auktion, samtidigt som Arvikafestivalen har tvingats ställa in betalningarna till artisterna.

Antalet festivaler i landet har växt på senare år, och med det följer stenhård konkurrens om publiken.

Nu är festivalbubblan på väg att spricka, menar experterna.

**AFRODITI LOGOTHETIS**  
afroditi.logothesis@di.se, 08-573 650 23

# Publiken sviker

## Stenhård konkurrens spås slå ut fler breda festivaler

■ "Att lägga ned festivalen i år var bland det svåraste beslut jag har varit med om att fatta. Vi har aldrig gjort det här för att tjäna pengar, utan för att vi älskar att arrangera festivaler", säger Tony Bohlin, en av eldsjälarna bakom den nedlagda Hultsfredsfestivalen.

Den 7 juli skulle rockfestivalen ha dragit igång för 25:e året i rad. Men bara en vecka före start ställdes den in. För få biljetter hade sålts, och det fanns inga pengar för att betala förskotten till artisterna.

Nu har föreningen Rockparty, där Tony Bohlin var ordförande, försatts i konkurs. Bolaget Hultsfredsfestivalen AB, där kommunen blev delägare i ett försök att rädda festivalen, har gått samma öde till mötes.

Artisterna, som aldrig fick genomföra sina spelningar, hör nu till fordringsägarna precis som biljettköparna. Enligt konkursförvaltaren Bengt Stridh på advokatfirman Glimstedt kan det handla om anspråk från artisternas sida på över 10 miljoner kronor.

För att täcka skulderna ska bolagens tillgångar säljas på en planerad nätauktion om drygt en månad.

Tält, flera kilometer viltstaket som omgärdat festivalområdet, datorer, flera hundra bajamajor och mängder av kassaapparater ska få nya ägare.

### "Vi har sålt för få biljetter"

Arvikafestivalen drog i gång den 15 juli, trots att arrangörsföreningen Galaxen drogs med förluster på 5 Mkr från förra året. För drygt en vecka sedan meddelade man att betalningarna till artisterna ställs in. Årets förlust landar på 2 Mkr.

I mitten av 1990-talet blev festivalen känd som Sveriges största synthfestival, men på senare år har man gått ifrån sin tydliga nisch och riktat sig mot en bredare målgrupp.

Men det blev ingen succé. Årets festival

drog bara 15 000 personer mot rekordnoteringen 22 500 förra sommaren.

"Vi har sålt för få biljetter helt enkelt. Nu behöver vi ifrågasätta oss själva och vårt program", säger Olov Hallberg, huvudansvarig för festivalen.

Föreningen har inga egna medel att betala leverantörerna med, och de för nu samtal med bland andra kommunen om att hitta en lösning. Robyn och Kent hör till artisterna som står utan betalning.

### "Gagerna har ökat med 100 procent"

Arrangörerna bakom några av landets största festivaler ger en liknande bild av branschen. Antalet festivaler har ökat, vilket innebär hård konkurrens om både publiken och artisterna. Ofta tävlar man också mot utländska festivaler. Till det kommer en stor osäkerhet och höga kostnader.

"Ofta vet du inte förrän samma dag som festivalen startar om du kommer att nå ett nollresultat, eftersom så många biljetter säljs i sista stund. Dessutom har artisternas gager ökat med nästan 100 procent på tio år", säger Tony Bohlin.

För artisterna har spelningarna på konserter och festivaler blivit ett sätt att försöka ta igen förlusterna från raset i skivförsäljningen på senare år. Förra året såldes

366 000 singlar, vilket kan jämföras med de 5,4 miljoner singlar som såldes 1999, enligt statistik från Grammofonleverantörernas förening, GLF.

### "Landet mellanmjölk"-utbud

Enligt kulturekonomen Tobias Nielsén på analysföretaget Volante, har det på senare år skett en överetablering av festivaler som försöker nå ut till en bred publik.

"Många festivaler erbjuder ett 'landet mellanmjölk'-utbud bestående av till exempel Lars Winnerbäck, kryddat med några utländska artister. I och med att antalet festivaler har växt, även utanför Sverige, har artisterna kunnat hålla uppe sina höga gager. Det innebär i sin tur höga kostnader för arrangörerna, som då drabbas extra hårt av publikbortfall."

Men enligt Tobias Nielsén är festivalbubblan på väg att spricka. Ökningen av antalet festivaler och kostnaderna kan inte fortsätta att skena i väg.

"Det kommer att bli omöjligt att hålla uppe de höga artistgagera för så många artister. Publiken har insett att internationella storsjärnor kommer hit stup i kvarten, samtidigt som de svenska stjärnorna är ute och spelar hela tiden. Unika festivaler och konserter blir allt ovanligare, och därmed

börjar intresset från publikens sida att minska."

Tobias Nielsén tror därmed att vi kommer att se en justering av priser och utbud framöver, där antalet festivaler, biljettpreiser och gager anpassas till en mättad efterfrågan. Han tror att flera festivaler kommer att slås ut framöver.

### De som valt en nisch går bäst

"De festivaler som har gått bäst på senare tid är de som har valt en nisch, där hårdrockfestivalen Sweden Rock är ett lysande exempel. Samtidigt blir den genren allt mindre unik, i takt med att varena hålla numera verkar arrangera en metalfestival."

En festival som inte räds den breda publiken är Peace & Love i Borlänge. I år nådde man ett besöksrekord på 42 000 sålda biljetter, och beräkningarna pekar mot ett plusresultat.

"Vi är inte bara en musikfestival, utan vi vill verka för en bättre värld och kombinerar musiken med debatter och seminarier. Jag tror att vi är trovärdiga i det vi gör. Vi har alltid haft samma profil, så besökarna vet vad de får", säger Ronny Mattsson, festivalens presschef.

I dag, torsdag, drar Storsjöyrans i gång i Östersund. Stadsfestivalen brukar dra ungefär 55 000 betalande besökare under sina tre dagar.

"Biljettförsäljningen hittills ser bra ut. Vi har en trygg grund att stå på i och med att vi har många återkommande besökare", säger Storsjöyrans vd Lars Sillrén.

Han tycker att det är överdrivet att tala om en festivalöd.

"Däremot kommer vi nog att få se en omstrukturering av festivalbranschen framöver. Fram till för några år sedan var campingfestivalen normen för en festival. Sedan blev stadsfestivalen det som gällde när Way out West etablerade sig i Göteborg. Vad nästa trend blir återstår att se."

**"Ofta vet du inte förrän samma dag som festivalen startar om du kommer att nå ett nollresultat, eftersom så många biljetter säljs i sista stund. Dessutom har artisternas gager ökat med nästan 100 procent på tio år"**

TONY BOHLIN, TIDIGARE ORDFÖRANDE I ROCKPARTY



POPULÄR. I år arrangerades Peace & Love-festivalen i Borlänge för tolftte gången. Jay Z var en av de stora artisterna som uppträdde.

FOTO: NIKLAS LARSSON



OBETALD. Robyn har inte fått gage från Arvikafestivalen.

FOTO: NIKLAS LARSSON



REKORD. Peace & Love är en av de festivaler som har klarat sig bäst i år. Och man satte nytt besöksrekord med 42 000 sålda biljetter.

FOTO: NIKLAS LARSSON



DET VAR DÅ. Förra året uppträdde det svenska bandet Bob Hund på Arvikafestivalen, som satte nytt publikrekord med 22 500 besökare.

FOTO: CLAUDIO BRESCIANI



SÄMRE I ÅR. I år sålde Arvikafestivalen, med ordförande Jonas Hallberg och huvudansvariga Hanna Olsson och Olov Hallberg, inte tillräckligt många biljetter.

FOTO: PATRICK SÖRQVIST